

A pártokat nem terhelheti morális felelősség

Az Országgyűlés nemzetbiztonsági bizottsága levélben kéri Antall Józsefet: a kormány a Belügyminisztérium volt III/III-as csoportfőnökség hivatásos, valamint szigorúan titkos állományú tisztjei adatainak felhasználásáról előterjesztett javaslatát dolgozza át, illetve készítsen új tervezetet. Erről kérdeztük Kövér Lászlót, a bizottság elnökét.

— *Mi a magyarázata, hogy az előterjesztésről nem sikerült érdemben állást foglalniuk?*

— Általában nem értek egyet azzal a gyakorlattal, hogy a parlament kodifikátorra lépjen elő. Ehelyett a törvény-előkészítés olyan egyeztetési mechanizmusát kellene kialakítani, hogy a képviselők ne a plenáris ülésen dolgozzák át az előterjesztéseket. A III/III-as javaslat pedig kirívó pongyolással fogalmazódott meg, így ezáltal hiába is próbálkoztak indítványaikkal a maguk szempontjai szerint javítani a tervezeten. Nem láttuk tehát a lehetőségét, hogy mindezek alapján az Alkotmánybíróság normakontrollját is kiálló megoldás szükséges.

— *A kormány éppen a megítélése szerint értelmezhetetlen Hack—Demszky-féle javaslatra válaszul állt elő a saját lényegesen jobbnak tartott előterjesztésével.*

— A kormány javaslata valóban részletesebb, bizonyos tekintetben jobb is. A bizottság azonban ott re-

kedt meg a munkában, amikor túllepett az ellenőrizendők körére vonatkozó javaslatokon. Az eljárás módját illetően már nem sikerült állást foglalnunk, így függőben maradt, hogy ki folytassa a vizsgálatot, milyen dokumentumok alapján, miféle szabályok szerint és milyen jogorvoslati lehetőség mellett. Például az eredeti javaslat szerinti négyfős grémiumot ma senki nem fogadja el, de az Alkotmánybíróság elnöke egyébként is levélben jelezte, hogy tisztével ezt a szerepet összeegyeztethetetlennek tartja. Több más változat is szóba jött, de a bizottság ezen sem tudott túllépni. Abban sem született konszenzus, mi történjék az érintettekkel, akiknek a személyiségi jogait sérteti mindez.

— *Ha viszont önök nem boldogultak, indokolt a kérdés: lehet egyáltalán megoldás?*

— A parlamenti vitában is kifejtettem, hogy minden szempontból kielégítő megoldás nincs. A végső választ csak az idő adhatja meg.

Azt viszont nem állítom, hogy ez le is kell venni a napirendről; legalább a képviselők tekintetében valamilyen megoldásra szükség van. Ám ettől sem tisztázódna például az achívum sorsa, vagy a közhivatalokba kinevezendő személyek ellenőrzésének módja. Ez égető kérdés, amint arra Csenger-Zalán Attila esete is figyelmeztet.

— *Nem lenne szerencsésebb végleg elállni a kezdeményezéstől?*

— A függőben maradt kérdéseket meg kell válaszolni. De ha a többség egyet is értene ezzel a gondolattal, ki vállalná a javaslat felvetését? Ennek ugyanis súlyos következményei lehetnének az érintettre nézve, akit legalábbis gyanúsna találnának. Erről azt gondolom: a pártok és a közvélemény is hibásan ítélnék, mert egyetlen szervezetet sem terhelhetne morális felelősség azért, ha soraikban egykori ügynökök ülnének. Nyilvánvaló, hogy a beszerzés veszélyének azok jobban ki voltak téve, akiket az előző hatalom komoly ellenfélnek tartott. Helyesen tenné mindenki, ha az ügynökkérdés erkölcsi vetületét másként értékelné.

— *A bizottság megtárgyalta a polgári titkosszolgálatokat felügyelő tárca nélküli miniszter személyére tett javaslatot, ami több hónapos halogatás után néhány nap alatt született meg. A bizottság*

pedig meglehetősen nagy többséggel támogatta ezt a váratlan lépést.

— Engem is meglepett a miniszterelnök gyors döntése. Egyébként Füzessy Tibor négy hónapja is azon a poszton volt, ahol ma, de azt inkább a miniszterelnöktől kérdezte, miért csak most vetődött fel az ő neve. Ami pedig a személyével kapcsolatos fenntartások hiányát illeti, könnyebb volt a dolgunk: Füzessy urat jól ismerjük, így tudjuk, mit várhatunk tőle. Én tartózkodtam, de ezzel csak azt kívántam jelezni, hogy nincs kifogásom. De hogy alkalmas-e, ezt a kormányfő sem tudja ma eldönteni.

— *A kiscgazdabotránnyal kapcsolatban meghallgatták Simon Sándort, a Nemzetbiztonsági Hivatal vezetőjét. Sikerült újabb információkhoz jutniuk?*

— Simon Sándor elmondta, hogy a belügyminiszter utasítására nem nyilatkozhattak, de időközben elvégezték a szükséges ellenőrzéseket. Így tegnap felelősséggel állította, hogy a titkosszolgálatok a kiscgazdák ügyeibe nem avatkoztak be, sőt munkatársaik még véletlenül sem keveredtek a Belgrád rakparti botrányba. Mindössze annyi történt, hogy Torgyán József személyes kívánságára jegyzőkönyvet vettek fel panaszairól.